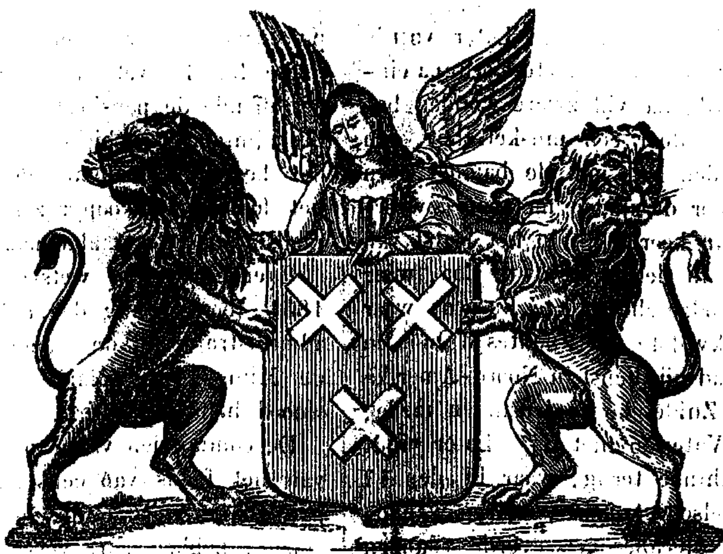
N°. 71. 1853.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 4 SEPTEMBER.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE BREDA, brengen bij deze ter kennisse der belastingschuldigen, dat het schattings-kohier voor de Personele Belasting, dienst 185³/₄, hetwelk den 18. Augustus jl. is executoir verklaard, — op heden is afgekondigd en aan den Heer Ontvanger der Directe Belastingen alhier ter invordering is uitgereikt.

BREDA, den 2. September 1853.

STORM.

De Secretaris,

L. D. G. TEYCHINÉ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE BREDA, gelezen request van *Franciscus Wouters*, houdende verzoek om toestemming tot het oprigten eener *Grof-Smederij*, in de huizinge staande op de Ginnekenstraat, Wijk A, N°. 63.

Gelet op het Koninklijk Besluit van den 31sten Januarij 1824, (*Staatsblad* n°. 19), aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige fabrijken en trafijken, ten gevolge van belegde informatiën de commodo et incommodo.

Brengen bij deze, het door *Franciscus Wouters* gedaan verzoek ter kennisse der ingezetenen, inzonderheid van de bewoners der huizen, staande naast de op te rigten *Grof-Smederij*, om, ingeval iemand zou vermeenen zich daartegen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar binnen veertien dagen na dato, aan Burgemeester en Wethouders schriftelijk in te leveren.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 2. September 1853.

STORM.

De Secretaris,

L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1sten September.

De *Constitutionnel* berigt dat geheel Parijs naar de kade stroomt om het eerste handelsvaartuig te zien dat aldaar over zee aankomt, en zich te overtuigen dat de hoofdstad van Frankrijk werkelijk eene zeehaven is. Het is een zeilschip met hulpstoomschroef, van 500 ton, regtstreeks van Bordeaux gekomen en opzettelijk voor deze vaart gebouwd.

— Dezer dagen heeft eene door de Fransche Regering te dien einde benoemde commissie, uit zee-officieren en ingenieurs bestaande, te Havre-de Grace proeven genomen met de bekende warmte-machine van den Amerikaan *Ericson*. Naar men voorloopig verneemt, hebben die proeven zeer goed voldaan. Niettegenstaande de door den uitvinder naar Frankrijk gezonden machine zeer onvolkomen was, is het gebleken, dat het beginsel, waarop het werktuig berust, gewigtige voordeelen in de toepassing zal kunnen opleveren. De commissie is echter van meening, dat er nog meer partij van de nieuwe beweegkracht zal kunnen worden getrokken, dan door den Heer *Ericson* is gedaan. Met de grootste belangstelling wordt het officiële verslag in deze te gemoet gezien.

— De half-officiële Parijsche *Patrie* meldt het volgende:

«Door berigten uit Odessa van den 16den tot den 20sten Augustus vernemen wij dat in die handelsplaats eene ongewone levendigheid heerschte. De overdekte magazijnen konden al het aangevoerde graan niet meer bevatten, en er waren opslagplaatsen in de open lucht gemaakt. Zij bevatteden 650,000 hectoliters tarwe, 105,000 hect. rogge, 20,000 hect. garst, 50,000 hect. haver en 36,000 hect. maïs. Er werden groote aankoopen voor Frankrijk en voor de havens der Middellandsche Zee gedaan, en men verzekerde dat de Fransche regering overgroote hoeveelheden had aangekocht en nog aankoopen zou. Den 19den gold de tarwe 14 fr. 28 tot 15 fr. 40 per hectoliter; de vracht was 9 tot 10 fr. Dien dag waren te Odessa van Konstantinopel drie tot vier honderd schepen aangekomen, meestal om graan te laden. Honderden ladingen graan werden te Sulina door de ondiepte opgehouden."

— Zoowel hier als te Rennes hebben volksoploopen, welke nogtans geen dreigend aanzien hadden, ten gevolge der verhoogde broodprijzen plaats gehad. Maar men ziet weldra eene aanmerkelijke daling der prijzen van het graan te gemoet.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 31sten Augustus.

In den nacht van den 29sten op den 30sten Augustus jl. brak te Lubeck in eenen oliemolen een brand uit, die zich met schrikbarende snelheid naar alle zijden verbreidde. Het scheen eene ramp te kunnen worden als die van Hamburg; en het stedelijk bestuur besloot door middel van den telegraaf van de Hamburgsche regering hulp te vragen. Deze zond onverwijld zeven brandspuiten met zes aanjagers en 180 brandspuitgasten per spoortrein naar Lubeck, waar zij te ruim 4 ure 's ochtends aankwamen; doch toen was gelukkig de zoo snel aangebragte hulp niet meer noodig; men was den brand meester geworden, nadat de molen en zeven huizen vernield waren.

— Den 28sten is te Krieblowitz in Silezië het graf- en gedenkteeken voor den generaal *Blücher*, in 't bijzijn des Konings van Pruissen plegtig ingewijd. Bij zijne komst werd de Koning door de vereenigde zangkoren van het 10de infanterie- en het 1ste kurassier-regiment ontvangen. Kort daarna is de met laurieren bekranste lijkkist van den overleden krijgsheld door 16 onder-officieren en begeleid door de manschap van het Bluchersche huzaren-regiment onder treurmuzijk grafwaarts gedragen. De veldprediker *Bollert* hield eene plegtige lijkrede. Na den afloop nam graaf *Blücher von Wahlstatt* het woord en betuigde, ook namens de verdere familieleden, den Koning dank voor zijne zorg waardoor dit gedenkteeken voor hunnen dapperen grootvader was opgerigt.

De militaire krijgsoefeningen en feesten in Pruissen wisselen elkander snel af. Op die in Silezië volgen de ... daarna zeer spoedig de groote herfstmanoeuvres ... welke laatste de Koning zijn hoofdkwartier in het bij die stad gelegen Rüdersdorf zal opslaan.

— Te Offenburg, in het groothertogdom Baden, is onlangs een marmeren standbeeld opgerigt voor sir *Francis Drake*, die in 1586 het eerst den aardappel naar Europa heeft overgebragt. Het is vervaardigd door den beeldhouwer *Friedrich* te Straatsburg.

— Den 28sten dezer had te Weimar de huldiging van den Groothertog door de afgevaardigden tot den Landdag, in de troonzaal van het residentieslot, met ongemeene pracht plaats. De Groothertog sprak in persoon de openingsrede uit, de Groothertogin en de jonge Erfgroothertog woonden deze plegtigheid bij.

ENGELAND.

LONDEN, den 30sten Augustus.

De Koningin is met haren Gemaal en hunne twee Zonen Zaturdag avond tegen zeven ure te Holyhead gearriveerd, zoodat een weg van ruim driehonderd Engelsche mijlen, van het eene naar het andere uiterste van Engeland, in minder dan acht uren afgelegd is. De ontvangst te Holyhead was allerhartelijkst.

De Koningin heeft op den overtogt naar Dublin de groote werken in oogenschouw genomen die te Holyhead tot daarstelling eener noodhaven worden uitgevoerd. Deze haven zal eene diepte van zes tot zeven vadem bij laag water en eene oppervlakte hebben van drie honderd bunders, en vier honderd schepen, waaronder zeventig linieschepen, te gelijk kunnen bevatten; zij wordt ingesloten door een steenen dijk van 5000 voet lengte en een anderen van 2000 voet. Om de dijken te vormen, worden dagelijks gemiddeld 5000 ton steen in zee gestort; waartoe sedert vier jaren reeds drie millioen ton gebezigd zijn. Deze steenen worden aangevoerd van een nabijgelegen rotsgebergte, waarvan men door behulp van buskruid groote stukken van 30 tot 40,000 ton doet springen. Deze werken hebben reeds 400,000 p. st. gekost, en de aannemers zijn verpligt ze over twee jaren voltooid te hebben.

Koningin *Victoria* heeft jl. Dingsdag en Woensdag de tentoonstelling van nijverheid te Dublin bezocht, terwijl eene tallooze menigte toeschouwers, wier aantal op vijftien tot twintig duizend begroot wordt, in het gebouw der tentoonstelling vereenigd waren om het koninklijk gezin te begroeten. Het Iersche volk is niet weinig trotsch op zijne welgeslaagde tentoonstelling en ziet met genoegen dat zij door de Koningin eene opzettelijke reis naar Ierland is waardig geacht.

— Engeland heeft heden weder een zijner dapperste oude krijgslieden door den dood verlooren. Sir *Charles James Napier* overleed dezen morgen te Oaklands nabij Portsmouth. Weinige officieren hebben zoo veel doorgestaan als hij. Reeds in 1794 in de dienst getreden, was hij getuige

van de oproerige bewegingen in Ierland in 1798 en 1803. Later voerde hij het bevel over het 50ste regement in den veldtogt die te Corunna eindigde, waar hij krijgsgevangen gemaakt werd, na vijf zware wonden bekomen te hebben, namelijk een in het been door een musketschot, een aan het hoofd door een sabelhouw, een in den rug met de bajonet, een in de ribben door een kanonskogel en een door de slagen met een geweerkolf. Na van al deze wonden hersteld te zijn keerde hij in het laatst van 1809 naar het Schiereiland terug en diende in het gevecht te Coa, waar hem twee paarden onder het lijf werden doodgeschoten; te Busaco, waar een geweerschot hem het aangezigt en oog kwetste, te Fuentes d'Onor en bij het tweede beleg van Badajoz. In 1813 had hij dienst in Noord-Amerika en in 1815 maakte hij den veldtogt in de Zuidelijke Nederlanden mede, maar woonde de roemrijke overwinning bij Waterloo niet bij. Later vindt men hem als bevelhebber der troepen in Schinde terug, waar hij den 17 Februarij 1843, met slechts 2800 man Engelsche troepen, na een wanhopigen strijd van drie uren, ruim 22,000 bij Meeanee geposteerde vijanden aanviel en versloeg. Vier dagen later gaf Hyderabad zich aan hem over en den 24 Maart versloeg hij den 20,000 man sterken vijand, die eene moeijelijke toegankelijke stelling bij Dubba had ingenomen, waarop de volslagen onderwerping van Schinde volgde. In 1845 bewerkte hij, na een moeijelijken veldtogt, de geheele vernieling der rooverstammen, die den regter oever van den Indus tot noordwaarts van Shirkarpore onveilig maakten. In 1849 werd hij, als opvolger van lord *Gough*, tot het opperbevel over de troepen in Indië geroepen, maar vond, bij zijne aankomst aldaar den oorlog reeds geëindigd.

— Op eene aanvrage van het Lagerhuis is thans door het departement van marine eene opgave zamengesteld van alle aanzeilingen, schipbreuken en andere dergelijke ongelukken, die in het jaar 1850 op de kusten van het Vereenigd Rijk zijn voorgevallen, en van het aantal daarbij omgekomen menschen; bij deze opgave is eene schipbreukkaart gevoegd, waarop de opgegeven zeerampen door merken aangeduid zijn. Op deze kaart ziet men de geheele zeekust van de Orkney-eilanden tot Kaap Lizard bezaaid met zwarte merken, waarvan ieder eene schipbreuk en het verlies van menschenlevens aanduidt; op sommige plaatsen klimt het aantal merken tot twintig. Uit deze opgave blijkt dat op de Britsche kust jaarlijks eene waarde van omstreeks anderhalf millioen pond sterling aan goederen door schipbreuk verloren gaat, benevens een aantal van zeven tot acht honderd menschenlevens.

— Aan de Londensche Beurs was jl. Dingsdag de speculatie in tarwe voor buitenlandsche rekening, minder levendig dan in de laatstvorige dagen, en er was eene strekking tot prijsverlaging merkbaar.

— Volgens de berigten uit New-York van den 30sten Augustus jl. had het gouvernement der Unie tegen het van Engelands zijde voorgeslagen plan tot vereffening van het geschil over de visscherijen en tot verligting van het handelsverkeer tusschen de Vereenigde Staten en de Britsche koloniën, velerlei bezwaren ingebragt, en zou het waarschijnlijk van zijne zijde een ander plan voorstellen.

Te New-Orleans woedde de gele koorts zoo hevig dat de tijdige begraving van al de lijken onmogelijk werd; 125 lijken waren op bevel der overheid verbrand geworden.

BELGIE.

BRUSSEL, den 2den September.

Den 29sten Augustus had te Luik bij gelegenheid der wekelijksche graanmarkt een volksoploop plaats: de oorzaak was de rijzing der graanprijzen. In eene wapenfabriek zijn door volkshoopen de glasruiten met steenworpen verbrijzeld en zelfs eenige wapenen geroofd.

De Brusselsche *Indépendance* van den 31sten Augustus berigt dat den vorigen nacht in de straten van Gent proclamatiën van eene min of meer opruijende strekking verspreid, maar door de arbeiders en landlieden die ze ontvangen hadden, uit eigen beweging aan de politie bezorgd zijn.

Volgens de officiele opgave heeft de tarwe in de afgeloopen week op de voornaamste graanmarkten van Belgie gemiddeld 27 fr. 97 het hectoliter gegolden, en de rogge 16 fr. 57, dat is in vergelijking met den officielen middenprijs der voorafgegane week eene rijzing van 2 fr. 62 voor de tarwe en van 1 fr. 15 voor de rogge.

Terwijl de graanprijzen ook in Belgie rijzende blijven, vermindert er de prijs der aardappelen; waarin men een bewijs ziet dat de rijzing der graanprijzen niet het gevolg is van vrees voor werkelijke schaarschheid van voedingsmiddelen in Belgie.

— De commissie die door het departement van openbare werken belast was met een onderzoek omtrent het plan eener regtstreeksche spoorweg-communicatie tusschen Luik en Hasselt over Tongeren, heeft zich eenparig voor de uitvoering van dat plan verklaard, en bijkans eenparig heeft zij geoordeeld dat deze spoorweg eene vertakking tot Maastricht moest hebben. De beide ingenieurs die van wege het gouvernement aan het onderzoek deel namen, hebben zich met deze besluiten vereenigd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3den September.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Donderdag heeft de Voorzitter kennis gegeven dat door de afdeelingen benoemd zijn tot rapporteurs voor het wets-ontwerp regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen de heeren: *van Eijsinga*, *Lotsij*, *Martens van Sevenhoven* en *van Rijckevorsel*.

Tegen dat wets-ontwerp zijn heden ingekomen drie en vijftig adressen, terwijl één verzoekschrift ten voordeele daarvan aan de Kamer is medegedeeld.

De wets-ontwerpen: tot aanvulling der wet van 1852 betreffende de pensioenen der zee- en landmagt; tot wijziging van den staat *A*, behoorende bij de wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 127), betreffende de pensioenen der officieren van de geneeskundige dienst en van de administratie bij de zeemagt; tot goedkeuring eener dading tusschen het bestuur der domeinen en de gemeente Genemuiden; tot regeling van het fonds van koopprijzen van domeinen, dienst 1852, zijn zonder beraadslagingen met algemeene (36) stemmen aangenomen.

Evenzeer is het wets-ontwerp tot wijziging der wet van 28 Augustus 1851 (bevordering der officieren van de geneeskundige dienst en van de administratie bij de zeemagt) met algemeene stemmen aangenomen, nadat de Minister van Marine en de heer *van Beeck Vollenhoven* daarover het woord hadden gevoerd.

De commissien van rapporteurs voor de wets-ontwerpen: 1°. tot regeling van het fonds van consignatien, en 2°. tot opheffing der beperkende bepalingen in den Molukschen Archipel met opzigt tot handel en scheepvaart aldaar, hebben hare verslagen ter tafel gebragt.

De Kamer heeft bepaald dat de beraadslagingen over die wets-ontwerpen achtereenvolgens zullen gehouden worden aanstaanden Maandag, des namiddags ten twee ure.

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van gisteren zijn ingekomen twee en veertig adressen houdende bedenkingen tegen het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen.

Het wets-ontwerp tot goedkeuring van een op den 12den Julij 1852 gesloten tractaat van vriendschap, handel en scheepvaart tusschen Nederland en de republiek van Costa Rica is, na eene korte woordenwisseling tusschen den Minister van Buitenlandsche Zaken en den heer *van Rijckevorsel*, met algemeene stemmen aangenomen.

Evenzoo zijn achtereenvolgens met algemeene stemmen doch zonder beraadslaging aangenomen de wets-ontwerpen: 1°. tot wijziging van hoofdstuk II der staatsbegrooting voor 1852; 2°. tot wijziging van hoofdstuk III der staatsbegrooting voor 1852 (onderstand van behoeftige Nederlanders buiten 's lands); 3°. tot wijziging van hoofdstuk VI der staatsbegrooting voor 1852 (kindergelden); 4°. tot tijdelijke instandhouding van eenige Belgische wetten en besluiten in het hertogdom Limburg, en 5°. tot afstand van domeinen ten behoeve van een ziekenhuis te Leijden.

De commissiën van rapporteurs voor de wets-ontwerpen: 1°. tot sluiting van het kanaal van St. Andries; 2°. tot duurzame regeling der gelden wegens verstrekkingen, en 3°. tot wijziging van het tarief van in- en uitgaande regten, hebben hare verslagen ter tafel gebragt.

De Kamer heeft bepaald dat de beraadslagingen over die wets-ontwerpen zal plaats hebben op aanstaanden Dingsdag, aan te vangen des namiddags ten één ure.

— Woensdag zijn de afdeelingen van de Eerste Kamer der Staten-Generaal wederom vergaderd geweest, om het onderzoek van het ontwerp van wet, tot regeling van het toezigt over de Kerkgenootschappen, voort te zetten. Men verneemt, dat dit onderzoek is afgeloopen.

— Z. M. heeft tot procureur bij de arrondissements-regtbank alhier benoemd den heer mr. *C. A. van Dam*, plaatsvervangend kantonregter.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 29sten Augustus 1853, n°. 39, is benoemd tot substituut-officier bij de arrondissements-regtbank te Assen, Mr. *W. L. Schiffer*, thans regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch.

— Bij Koninklijk Besluit van den 30sten Augustus 1853, n°. 63, zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen: te Wouw, de heer *J. G. de Bosson*, thans ontvanger te Ossendrecht; te Ossendrecht, de heer *W. G. Pastoors*, thans ontvanger te Dinxperlo.

— Bij Koninklijk besluit van den 30sten Augustus 1853, n°. 64, zijn benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Aarle-Rixtel c. a., de heer *C. W. J. van Velthoven van Wattra*, thans ontvanger te Neer; en tot ontvanger te Erp c. a., de heer *L. A. van Hooft*, thans ontvanger te Ammerzoden.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 29sten Augustus 1853, n°. 21, goedgevonden te benoemen, bij het 2de regiment infanterie, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant *J. Kloos* van het 6de regiment van het wapen; en over te plaatsen bij het regiment grenadiers en jagers den kapitein van de 3de klasse *T. W. d'Harvant Bigot de Villandry*, van het 2de regiment infanterie.

— Z. M. heeft bij besluit van 27 ll. bewilligd dat de officieren van gezondheid 3de kl. *C. T. Diepenbroek* hier te lande en *C. P. J. van Rijn* bestemd voor de dienst in Oost-Indie, onderling van bestemming verwisselen, met behoud hunner ancienniteit.

— Z. M. de Koning is in den nacht van Donderdag met een extra-spoortrein uit 's Gravenhage naar het kamp van Zeist vertrokken.

— Naar men verneemt zal Z. K. H. de Prins *van Oranje*, ter gelegenheid van Hoogstdeszelfs dertienden verjaardag op aanstaanden Zondag, als 1sten luitenant van het regiment grenadiers en jagers, aan de troepen welke zich in het kamp van Zeist vereenigd hebben, voorgesteld worden.

— In de residentie is aangekomen en aan het *Hôtel de l'Europe* afgestapt de adjudant-generaal van Z. M. den Keizer der Franschen, *Rolin*, vergezeld van den ordonnans-officier, graaf *Favé*, die van hun gouvernement in last hebben, bij de exercitiën, welke in het kamp van Zeist zullen plaats hebben, tegenwoordig te zijn. Beiden zijn gisteren morgen door Z. M. in een bijzonder gehoor ontvangen. Z. M. heeft HD. adjudant, den heer *A. E. Mansfeldt*, aan den generaal toegevoegd, om hen te vergezellen. Donderdag zijn zij uit de residentie naar Leiden vertrokken, om het merkwaardige aldaar te bezigtigen en zich vervolgens naar het kamp te begeven.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft laatstleden vrijdag van het beroep in cassatie van *W. Dalmayer*, die door het provinciaal geregtshof van Noordholland wegens moedwillige brandstichting tot de doodstraf veroordeeld was, verworpen.

— Dingsdag morgen ten $9^1/_4$ ure ontstond brand in het kamp bij Zeist, in de daggelderswoning der weduwe *Dunk*, gelegen in de rij der kantines, links van die der Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van sterken drank. Door spoedig aangebragte hulp der troepen was men ten $10^1/_2$ ure de vlammen meester, waarbij men echter, tot voorkoming van grootere ramp, moest overgaan tot het onverwijld afbreken van eene koekkraam en van twee naburige kantines. De daggelderswoning is tot den grond toe afgebrand en van den inboedel weinig of niets gered, waardoor de bewoonster, die, bijgestaan door hare drie kinderen, zich met haren handenarbeid het karig brood verschafte, geruineerd is. Maar met genoegen vermeldt men dat, terwijl de activiteit der troepen en de door hunne aanvoerders bewaarde goede orde geroemd wordt, tevens is opgemerkt hoe, op last des opperbevelhebbers, aan de weduwe *Dunk* en de kraam- en kantinehouders ruime tenten ten gebruike zijn afgestaan.

— Het kamp op den Zandberg bij Kampen is den 31sten ll. opgebroken en het instructie-bataillon binnen de stad teruggekeerd.

— De toepassing der electriciteit op uurwerken is thans ook in praktijk gebragt door de heeren *J. L. Wassen en Zonen*, horologiemakers te Oudenbosch. Een zoodanig door hem vervaardigd uurwerk heeft thans ruim twee maanden geloopen; het kenmerkt zich door eenvoudige constructie en naauwkeurigheid in gang.

— Den 1sten dezer is te 's Hage, na een stilstand van zestien maanden, de Koninklijke Fransche Schouwburg heropend, en wel met de opera *la Favorite.*

— De kademuur van bazaltsteen te Nijmegen is aangenomen door den heer *K. Versteeg*, aannemer van openbare werken te Hardinxveld, voor de som van *f* 22,240. De raming der kosten was *f* 25,000 à *f* 30,000. De kademuur moet eene lengte hebben van 198 ellen, tot hiertoe onbevloerde zandgrond uitmakende. Dat belangrijk werk zal in ruime mate tot verfraaijing van den Waaloever bijdragen en van veel belang voor de scheepvaart zijn.

— Den 1sten dezer werd te Gorinchem de Tentoonstelling gehouden van Vee en Landbouwvoortbrengselen, door de Afdeeling *de Vijf Heeren Landen, de Alblasserwaard en het Land van Arkel beneden de Zouwe*, der Hollandsche Maatschappij van Landbouw. De Inzending was nog al belangrijk en de Tentoonstelling werd druk bezocht.

— De komeet welke den 19den Augustus ontdekt is, zal tot den 7den September zigtbaar zijn.

De komst dier komeet is even onverwacht geweest als van die, welke zoo plotseling in de maand Maart 1843 verscheen; doch hare voorloopige elementen hebben eenige overeenkomst met de vermaarde komeet *van Lewell*, die in 1630 ontdekt werd en tusschen de wachters van Jupiter doorgetrokken is zonder eenige stoornis in hunne beweging te veroorzaken en de aarde tot op een afstand van 600,000 uren genaderd is.

Zonder het tot eene wet te verheffen heeft men opgemerkt dat het aanzijn eener komeet meestal zamenging met eene verandering in den toestand van den dampkring; gewoonlijk bestond die verandering in eene vermeerdering van warmte, zoo als plaats had tijdens de komeet van 1680, die eerst na 88 eeuwen kan terugkomen, of bij de vermaarde komeet van 1811 thans nog bij ons geslacht in herinnering.

Doch het gebeurt soms dat de uitwerking van zeer verschillenden aard is. Zoo bragt de komeet van 1729 een regenachtigen zomer en onbestendige luchtgesteldheid mede. De komeet van 1853 schijnt tot heden dezelfde uitkomst te hebben en mede te werken tot hevige verwarringen in den toestand des dampkrings.

— Volgens de waarnemingen van den landhouwkundige *L. Vorster*, *van Haus Lohburg*, bij Coesfeld, in Westphalen, moet het ontstaan van het aardappelen-bederf worden toegeschreven aan zeker veelvoetig gedierte, genaamd *Julus agrestis*, hetwelk zijne eijeren legt in den geplanten aardappel, en zich het eerst voedt met den wortel-stengel. Zoo hij meent, kan men zich gereedelijk daarvan overtuigen, met, bij het ontstaan der ziekte van tijd tot tijd de stengels met een vergrootglas te onderzoeken, en kan men dit bederf het best tegengaan, met in elke huishouding het roet en de asch te verzamelen en op eene droge plaats te bewaren, beide met een twintigste gedeelte fijn gestampten kalk te vermengen, en van dit mengsel de hoeveelheid van een eetlepel op den geplanten aardappel, en naderhand bij het aan-aarden, op het loof te werpen.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 28 Aug. tot en met 4 Sept. 1853. 1 mann. 0 vrouwel. geslacht.

STERFGEVALLEN.

Van 28 Aug. tot en met 4 Sept. 1853. 5 mann. 1 vrouwel. geslacht.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, den 2. September.

TARWE stil: verkocht 130 ℔ witb. Pools. *f* 416; 128 ℔ dito *f* 400; en in veiling 123/124 ℔ b. Pools. *f* 367.

ROGGE prijshoudend met goeden handel: verkocht in Entr. 118 ℔ Arch. *f* 223; in Cons 122/123 ℔ Pruiss. *f* 240, *f* 243; 118 ℔ Odessa *f* 228; 116 ℔ O. Gedr, *f* 221; en in veiling ca. 250 L. Odessa, niet zuiver van lucht; 112 à 115 ℔ *f* 206 à *f* 215; 113 ℔ geringe dito *f* 193; ca. 30 L. Oude Gedr. 108/109 ℔ *f* 198. *f* 199; 107/108 ℔ *f* 189.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT *f* 3 hooger; 120 ℔ Holsteinsch *f* 232; 114/119 ℔ dito *f* 212, *f* 229.

KOOLZAAD 1 P. vl. hooger: op 9 vaten. Olie te leveren: in Nov. eerstk. $73^1/_2$ P. vl.; in April eerstk. 73 P. vl.

LIJNZAAD een doen: 113/114 ℔ Odessa *f* 335.

RAAPOLIE willig: op 6/w. *f* $40^1/_2$; Vlieg. *f* $39^1/_2$; 1 Sept. eerstk. *f* $39^1/_2$; 1 Oct. eerstk. *f* $40^1/_4$ à $^1/_2$; 1 Nov. eerstk. *f* 41; 1 Dec. eerstk. *f* $41^1/_2$; 1 Mei eerstk. *f* $41^1/_2$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $33^1/_2$; Vlieg. *f* $32^1/_2$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* $39^1/_2$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 82 à *f* 86. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 11 à $13^1/_2$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA

VAN DEN 2. SEPTEMBER 1853.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	0,00	tot *f*	0,00.
Het dito dito Rogge Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	8,70	» »	8,80
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	0,00.
Een dito pond Boter			»	0,80.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	1.80	tot *f*	2,90
Het 1000 Eiken Telhout			»	2.50
Het 1000 Doof Hout			»	2.00.
De kar Spaanders			»	2,90.
De » Struiken			»	3,00
De 100 Mutsaard			»	3.00

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (2 *September*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $63^5/_{16}$; 3 pCt. $76^9/_{16}$; 4 pCt. $95^5/_{16}$, $^7/_8$, $^3/_8$; O. Ind. Leening 4 pCt. $95^3/_8$; Handelm. $4^1/_2$ pCt. $129^3/_4$; Haarlemmermeer $104^7/_8$; Maats. van Weld. 4 pCt. 89; Belgie $2^1/_2$ pCt. $52^{11}/_{16}$; Spanje onbep. st. 1 pCt. 23, $^1/_{16}$; 3 pCt. $47^1/_4$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $43^1/_{16}$, $^1/_8$; Coup. Bewijzen $6^3/_{16}$, $^5/_{16}$; Amort. Sch. 5 pCt.; Portugal te Londen 3 pCt. $39^7/_8$, $40^1/_8$; dito Uitgest. $17^1/_2$, 18; Rusland 5 pCt. 109; dito 1828—29 $108^3/_4$; Certif. 1831—33 $98^1/_8$; 4 pCt. bij *Stieglitz* $92^1/_8$, $^1/_4$; Oostenr. Metall. 5 pCt. $82^1/_4$, $^1/_2$; dito 1852 $82^1/_{16}$, $^3/_{16}$; Nieuwe 1847 $2^1/_2$ pCt. $42^5/_8$, $^3/_4$; dito 1851—52 $42^1/_2$; Nieuwe 5 pCt. $95^1/_4$, $^5/_{16}$.

OPENBARE EINDELIJKE TOEWIJZING.

Ten overstaan van den Notaris Mr. L. BEENS te *Breda*, zal op *Maandag den* 12. *September* 1853, 's voormiddags 11 ure, in de Herberg van J. ADRIAANSEN, aan de Duivelsbrug te *Ginneken*, in het openbaar de ***EINDELIJKE TOEWIJZING*** plaats hebben, van:

De nabij *Breda*, onder de Gemeente *Ginneken*, zeer aangenaam gelegene BUITENPLAATS, **VREDE EN RUST**, bestaande in: eene hechte en moderne, voor Zomer- en Winterverblijf geschikte HEEREN-HUIZINGE, voorzien van twaalf zoo Beneden- als Bovenkamers, waaronder eene fraaije Zaal, alle behoorlijk Behangen of Gestukadoord; van ruimen Kelder, grooten Zolder, Vliering en verdere Gemakken; voorts met aangebouwde KEUKEN, ORANJERIE (waarboven eene BILJARD-ZAAL) en KOETSIERSWONING; — in een ruim KOETSHUIS, STALLING voor vijf Paarden, PLEIZIER- en MOESTUIN met WARMOESERIJ, LUSTBOSCH, BOUW- en WEILAND, bij het Kadaster bekend onder Sectie I, Nos. 316, 318, 319, 319a, 320 en 321, ter grootte van 6 Bunderen, 40 Roeden en 90 Ellen.

En twee perceelen WEILAND, gelegen tegen over de voorschrevene Buitenplaats, Kadaster Sectie I, Nos. 323 en 324, groot 1 Bunder, 50 Roeden en 80 Ellen.

Alles in gebruik te aanvaarden met Een November 1853, *except het perceel Bouwland No.* 318, *als verhuurd tot Elf November* 1856.

De Buitenplaats is, mits vooraf belet vragende, des *Dingsdags en Donderdags* vóór den dag der toewijzing, van 's voormiddags 10 tot 's namiddags 3 ure, te zien.

Meerdere omschrijving is bij Aanplak-biljetten gegeven, en kunnen nadere informatiën worden verkregen ten Kantore van voornoemden Notaris, alsmede van den Notaris Mr. J. F. A. LEESBERG te *'s Hage*. — Brieven *franco*.

*** De Notarissen VERLINDEN te *Brussel* en DE CHAFFOY te *Turnhout* residerende, zullen in de herberg genaemd *den Engel* bij Jufvrouw de Weduwe HUYBRECHTS in de Nieuwstraet te *Turnhout*, in twee Zitdagen te houden den eersten op *Maendag* 5 *September* 1853 en den 2den op *Maendag* 19 *derzelfde maend*, telkens om 1 uer namiddag,

OPENBAERLYK VERKOOPEN:

Eenen **SCHOONEN EYGENDOM**, bestaende in: **PAGTHOF, GRAENWINDMOLEN** met **WOONHUYS**, alle sedert korten tyd in steen gesticht, **BOUW-, HOOI- en WEILANDEN, MOERVELDEN, SCHAER- en MASTBOSSCHEN** beplant met meer dan 30.000 **BOOMEN**, waeronder Canada, Eyken, Olmen, Esschen, gelegen op het *Lipseynd* onder *Merxplas* tegen de grensscheiding van *Turnhout* en *Baerlehertog*, uytmakende eenen blok groot 33 bunders 72 roeden 35 ellen, volgens plan op de plakkaerten verdeeld in 3 Koopen.

Deze Goederen zyn reeds in vollen opbrengst, doch tot merkelyke verbeternissen vatbaer.

Ingeval van toewyzing in massa zal den Kooper 30.000 francs ter intreste van 4% op de Goederen mogen behouden.

De Koopvoorwaerden en titels van eigendom zijn ten Kantoore van den Notaris VERLINDEN te *Brussel* berustende.

De Koopers zullen ook alle onderrigtingen konnen bekomen ten Kantore van den Notaris DE CHAFFOY te *Turnhout*.

CORNELIUS MOEREELS woonende op de te koop gestelde Pagthoef, zal de aenwyzing der Goederen doen.

VOOR HET RIJK.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

BESTUUR DER DOMEINEN.

Directie te Breda. Kantoor der Domeinen te *Breda*

DOMEIN VAN OORLOG.

OPENBARE VERKOOPING

VOOR

AFBRAAK.

De ONTVANGER der Domeinen te *Breda*, zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, op *Zaterdag den* 10. *September* 1853, des voormiddags ten 11 ure, ten Koffijhuize van JACOBUS LEMMERS aan de *Groote Markt te Bergenopzoom*, ten overstaan van den Notaris JOHANNES ALDER, gevestigd aldaar, in het openbaar bij opbod en afslag voor

AFBRAAK VERKOOPEN;

Het **METSELWERK** van de Bekleedingsmuren en Torens der Lunetten *Bagijnepunt, de Zoom, Groningen, Vriesland, Utrecht, Zeeland, Holland* en *Gelderland*, behoorende tot de Vesting *Bergenopzoom*.

De Voorwaarden dezer Verkooping liggen ter lezing, dagelijks (*uitgenomen des Zondags*), ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen te *Breda*, terwijl gedurende acht dagen vóór de Verkooping, nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te *Bergenopzoom*.

BREDA, den 27. Augustus 1853.

De Ontvanger der Domeinen,
P. SIX.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

BESTUUR DER DOMEINEN.

PROVINCIE *NOORD-BRABANT*.

Op *Maandag den* 19. *September* 1853 *en volgende dagen*, des voormiddags ten 10 ure, zal, in het Koffijhuis van J. G. SPRENGERS, op de *Groote Markt* te *Breda*, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, worden overgegaan tot de OPENBARE VEILING van 110 perceelen **LANDERIJEN, VISSCHERIJEN, GEBOUWEN, ERFJES, RIJKSGRONDEN** langs de Groote Wegen, enz. enz. en 154 Kavels **HEIDEGRONDEN** bevattende 1875 Bunders, gelegen onder de Kantoren *Breda, Bergen-op-Zoom* en *Oudenbosch*, breeder bij Billetten en Catalogus omschreven; liggende de Voorwaarden ter lezing ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen te *Breda*, van voornoemden Notaris aldaar, en van de Ontvangers der Registratie te *Eindhoven, Oosterhout, Oudenbosch, Zevenbergen* en *Bergen-op-Zoom*, terwijl bovendien de Algemeene voorwaarden, waarop 's Rijks Domeinen worden vervreemd, ter lezing liggen ter Griffie van ieder Provinciaal Gouvernement en ten Kantore van ieder Directeur der Registratie en Domeinen.

De Ontvanger der Domeinen,
P. SIX.

AVIS MÉDICAL.

*** Le Docteur SAMUEL LA' MERT, membre de l'Université d'Edimbourg, membre honoraire de la Société Médicale de Londres, etc., etc., Auteur de LA PRÉSERVATION PERSONNELLE, et de LA SCIENCE DE LA VIE, a l'honneur d'informer les personnes qui désirent le consulter sur les différents désordres des Organes humains et sur les cas de Débilité nerveuse, de Faiblesse locale et générale que chaque jour il reçoit à sa résidence

37 BEDFORD SQUARE, A LONDRES.

Les heures fixées sont de 11 heures du matin à 2 heures de l'après midi. Prix de la consultation 25 francs soit personnelle, soit par correspondance. — Le secret est inviolable et les lettres rendues sur réclamations. — Les médicaments nécessaires sont expédiés avec sécurité, dans toutes les parties du monde.

Toutes les lettres adressées au Docteur LA' MERT devront être *affranchies*, et contenir pour obtenir une Consultation 1 Lstr. (un livre sterling), ou un bon de *vingt-cinq francs*; sans cette formalité, les lettres, quoiqu'affranchies, *resteront* sans réponse.

LA PRÉSERVATION PERSONNELLE est illustrée de quarante figures coloriées sur l'anatomie, la physiologie et les maladies des organes humains; prix sous enveloppe 5 francs, franco 5 fr. 50 c.

LA SCIENCE DE LA VIE, secret pour vivre longtemps, avec portrait et planches, prix 4 fr., franco 4 fr. 50 c.

Tous les exemplaires, non revêtus de la signature de l'auteur, doivent être considérés comme contrefaçons, et le public est prié de ne leur accorder aucune confiance.

*** AVIS IMPORTANT.**

Des contrefaçons dangereuses de médicaments du Docteur SAMUEL LA' MERT étant faites et débitées, il croit devoir déclarer, qu'il n'a point d'agent en Hollande pour les médicaments, et prie instamment les malades de se méfier du trafic indigne de ces spéculateurs qui ne reculent devant rien pour arriver à leur but, et compromettent la santé des Patients. Le Docteur SAMUEL LA' MERT expédie directement d'Angleterre les médicaments requis, et déclare faux tout ceux débités sous son nom.

Nota. Ses deux ouvrages se trouvent en vente chez les ***HÉRITIERS DOORMAN***, à ***la Haye***; chez ***H. T. HENDRIKSEN***, Hoogstraat à ***Rotterdam***; chez ***D. TORMIJN***, libraire, Leidsche straat No. 102 à ***Amsterdam*** et chez ***J. D. DOORMAN***, à *Utrecht*.

*** Dezer dagen is bij **A. C. KRUSEMAN**, te *Haarlem*, van de Pers gekomen, eene

VOLKS-UITGAVE

VAN

DE NEGERHUT.

Vertaling van den Heer *C. M. MENSING*, *geheel Compleet* in één net Gekartonneerd Deeltje,

voor 90 Cents.

De Uitgever rekenende op een voor ons Land BUITENGEWOON DEBIET, heeft alléén in die verwachting zulk een BUITENGEWOON GOEDKOOPE UITGAVE ondernomen. Het Boek vinde thans zijne plaats in ieder Huisgezin, onder alle Standen der Maatschappij.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.